

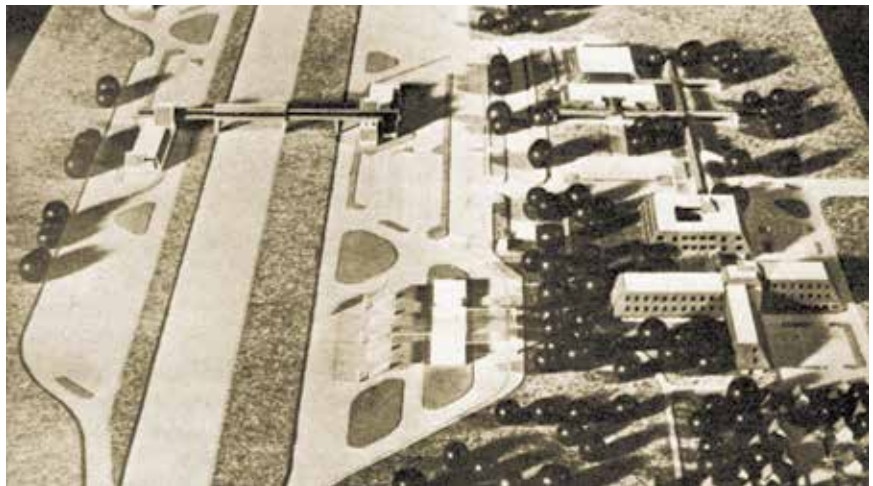
MOTEL PLITVICE U LUČKOM U ZAGREBU

PRIPREMIO:
Branko Nadilo

Nužnost temeljite obnove

Navedeno da je cijeli kompleks stajao 62 milijarde ondašnjih jugoslavenskih dinara, a to se ipak čini stvarno previsokim

U broju 7. iz 1984. opisano je gradilište motela *Plitvice* u Lučkom koji se gradio tijekom 1983. i 1984. Investitori su bili Nacionalni park *Plitvice* i *Ina-Trgovina*, a radove je izvodilo poduzeće *Industrogradnja* iz Zagreba, kako je napisano, s tridesetak kooperanata. Autor ovoga malog teksta (ukupno dvije stranice) s puno fotografija bio je već spominjani novinar Petar Požar. Čini se da nije bio posjetio gradilište jer i ne spominje nijednog sugovornika, već je očito reportaža napravljena prema podacima i slikama iz lista *Industrogradnja* (autor teksta Damir Lončar). Inače se kompleks *Plitvice* nalazi na zagrebačkoj obilaznici, između jankomirske i karlovačke petlje, i udaljen je 12 kilometara od središta Zagreba.



Maketa kompleksa izrađena prije gradnje

U tekstu se navodi da se gradi nadvožnjak, dva manja restorana sa svake strane prometnice, poseban restoran

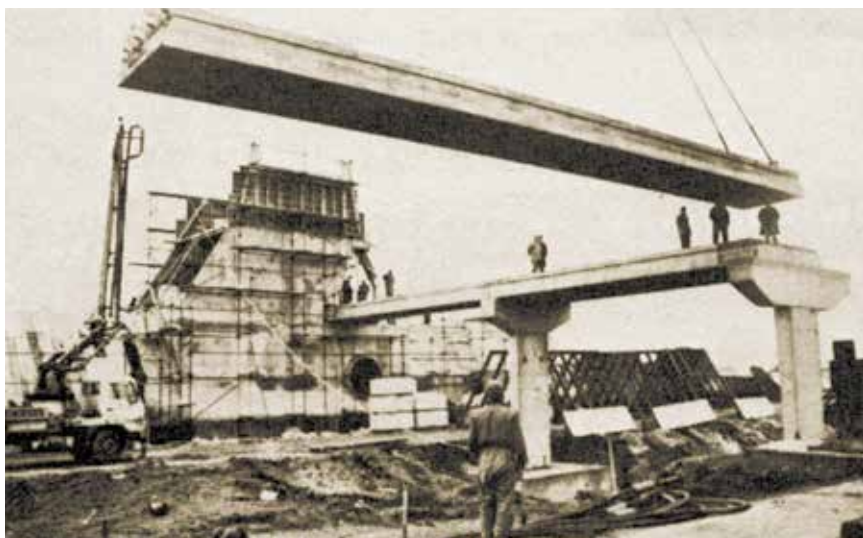
Plitvička kuća, motel, gospodarski i upravni sadržaji i druge infrastrukturne građevine. Istaknuto je da se namjerava graditi i manje naselje s kućicama u

tradicionalnome ličkom stilu, vjerojatno prema zahtjevima investitora. No čini se da se od toga odustalo jer sada postoji samo autokamp, jedini na širem zagrebačkom području, s približno 140 priključaka za kamp-kućice i gotovo neograničenim brojem mjesta za šatore. Dakako da je planirano i veliko parkiralište s obje strane, a i *Ina* je izgradila svoje benzinske crpke.

U napisu nisu spomenuti projektanti, a bili su to poznati zagrebački arhitekti Zdravko Bregovac (1924.-1999.) i Ivan Piteša (1944.-2009.). Prof. Zdravko Bregovac bio je nastavnik na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu i posebno se specijalizirao za hotelske građevine, a mnoge je i projektirao na obali, osobito u Istri i Hrvatskom primorju. Svakako mu je najpoznatija zgrada hotel *Ambasador* u Opatiji (1966.). Znatno mlađi Ivan Piteša, dipl. ing. arh., također je projektirao pretežno ugostiteljske i poslovno-trgovačke građevine, a uz



Dio kompleksa i okolice viđen iz zraka



Montaža vijadukta preko autoceste

kompleks *Plitvice* najpoznatije su *Lička kuća* na Plitvicama (1971.) i srušeni hotel u Jasenovcu (1980.) te tržnice Utrine (1980.) i Dugave (2001.) u Zagrebu, ali i nagrađeni poslovno-sportski centar *Cibona* s Marijanom Hrčićem i Berislavom Šerbetićem (1987.). Oblikovanje je kompleksa *Plitvice* (koji se često naziva motel *Plitvice*) karakteristično za ličku regiju, ali je ipak prilagođeno kao svojevrsna atrakcija na zagrebačkoj obilaznici. Riječ je o utilitarnoj arhitekturi koja je uspješno pokušavala prikazati posebnosti jednog prostora.

Kompleks su projektirali arhitekti Zdravko Bregovac i Ivan Piteša, a uspješno su naznačene posebnosti jednog prostora

U članku se izričito spominje pješački nadvožnjak preko kolnika, vjerojatno prvi takav izgrađen u Hrvatskoj. Zatvoren je sa svih strana i služi kao komunikacija za turiste i posjetitelje između kafića s druge strane autoceste uz koje su manji restorani i samoposluge. Piše i kako je izvođač odmah montirao transformatorsku stanicu i iskopao bunar za opskrbu pitkom vodom, što je značajno pomoglo u građenju, ali i riješilo problem opskrbe kompleksa električ-

nom energijom i pitkom vodom (danas je vjerojatno drukčije, barem što se tiče vodoopskrbe).

Poseban je dan na gradilištu bio 5. travnja 1984. kada je nadvožnjakom premoštena autocesta. Montaža je započela u jutro u 7 sati, a završena na večer u 19,30. Armiranobetonski nosači montirani su s pomoću tristotonske dizalice, a potom je na njih učvršćena čelična konstrukcija. Ukupna je težina konstrukcije bila 510 tona. Za cijelo vrijeme montaže konstrukcije promet je bio prekinut u dva navrata, samo po deset minuta. Ipak organizacija je cijelog zahvata zahtijevala puna dva mjeseca pripreme.

Napis je završen pravom malom fotoreportažom montaže vijadukta (fotografi-

je Borisa Baničeka). Ujedno je navedeno da je cijeli kompleks stajao 62 milijarde ondašnjih jugoslavenskih dinara. Taj podatak ipak zbunjuje jer to je vrijeme zahuktavanja velike inflacije kada je dolar krajem 1983. vrijedio 125,35 dinara, a krajem 1984. već 203,32 (podaci su pouzdani samo za kraj godine), što bi početkom 1984., kada je kompleks i otvoren, bilo čak 494,62 milijuna dolara, a krajem 1984. godine 304,94 milijuna. Kako znamo da je ondašnji dolar bio približno triput vredniji nego danas, bilo bi to nezamislivih 1483,86 milijuna dolara (gotovo milijardu i pol) na početku, a 914,82 milijuna dolara na kraju godine odnosno više od milijardu današnjih eura na početku, odnosno 653,44 milijuna eura na kraju 1984. Dakle stvarna bi cijena bila između tih iznosa (porast vjerojatno nije bio linearan već skokovit), što se čini uistinu previsokim. Naime ako napravimo usporedbu s *Arene centrom* u Zagrebu, koji je proradio krajem 2010. i stajao nešto više od 350 milijuna eura, možemo zaključiti da ni kompleks *Plitvice* u Lučkom nije mogao stajati više, a to bi značilo najviše tridesetak milijardi ondašnjih dinara. Možda se novinar zabunio ili mu je netko nehotice ili s namjerom dao krivi podatak. No valja imati na umu da su onda postojale tzv. klizne skale kojima su se sudionici u građenju pokušavali zaštititi od prekomjerne inflacije, što je vjerojatno poskupljivalo svaku investiciju, a može biti i to da su cijene građevinskih radova i materijala danas ipak niže.



Čelična konstrukcija prijelaza preko autoceste



Unutrašnjost prijelaza preko autoceste



Motel u sastavu kompleksa

Nedavno smo posjetili motel *Plitvice* i bili pomalo zadivljeni veličinom i stilskom čistoćom cijelog kompleksa smještenog južno od Save i mnogobrojnim okolnim jezerima Šoderica Blato. Sve su građevine u kompleksu *Plitvice*, uključujući i vijadukt, većim dijelom obložene tamnim drvom, ali se čini, ili je to samo

slučajnost sredinom listopada, da bez obzira na benzinske crpke promet i nije baš osobit. Taj dojam pojačava i činjenica da su kafići i restorani s trgovinama bili prilično prazni, ali i da smo za boravka u kompleksu bili jedini koji smo koristili prijelaz na drugu stranu (popularnu "pasarelu").

Obišli smo cijeli kompleks i uočili nekoliko kampera kao i gostiju u motelu. Nekad vrlo popularni i cijenjeni restoran *Plitvička kuća* zjapio je prazan, ali su nas uvjerali da obično ima dosta gostiju, posebno navečer. Primijetili smo da se vozači ipak dosta često zadržavaju, najčešće zbog goriva.

Poznati restoran *Plitvička kuća*

Uskoro se navršava 30 godina od izgradnje, što je za turističke sadržaje krajnji rok za temeljitu rekonstrukciju

Činjenica je da smo u Motelu *Plitvice* bili izvan turističke sezone i da stoga nismo mogli doznati punu istinu o njegovoj posjećenosti. No dojam je da taj nekad lijepi kompleks vapi za temeljitom obnovom, a dotrajalost pojačava drvena obloga svih građevina koja dugo nije bojana. Uostalom uskoro će se navršiti punih 30 godina od izgradnje, a to je za turističke sadržaje krajnji rok za obnovu. Prema dostupnim podacima i dalje je glavni vlasnik, ako ne i jedini, Nacionalni park Plitvička jezera.

ISPRAVAK

Ipak postoji druga škola

Bilo je vrlo teško pretpostaviti da na Škurinjama u Rijeci postoje dvije osnovne škole, ali to je ipak točno

Nedavno smo, zapravo prije nekoliko mjeseci, dobili poruku koja se odnosila na jednu netočnost u napisu objavljenom u broju 4. iz 2013. *Građevinara* i gdje su predstavljena riječka gradilišta koja su opisana u posebnom broju 4. iz 1984., posvećenoj obljetnici DGIT-a Rijeke. Poruku prenosimo u cijelosti:

U broju 4./2013. Građevinara, u članku o gradnji u Rijeci pred tridesetak godina, autoru nije jasno kada je izgrađena škola i sportska dvorana na Škurinjama jer se pojavljuju različiti podaci. Odgovor je jednostavan. Na Škurinjama su dvije škole (stara i nova) pa je to razlog nejasnoće oko vremena gradnje.

Školu sa sportskom dvoranom u Škurinjama (u blizini Getroa) osmislio sam u

suradnji s kolegom Zdeslavom Surinom oko 1980. Posao na projektiranju škole povjerio mi je tadašnji SIZ (valjda se tako zvao) jer sam prije toga kao vođa projekta u SR Njemačkoj projektirao tri škole (Buchloe, Unterthingau i Immenstadt). U suradnji s kolegom Surinom u Rijeci sam osmislio Samački hotel 3. maj i centar za socijalnu skrb, a u Opatiji dogradnju Thalassoterapie.

Upravo sam proslavio 20 godina rada mojeg ureda (16. srpnja 2013.). Osim obiteljskih, višestambenih i stambeno-poslovnih zgrada autor sam hotela 051 u Opatiji (Volosko) i Zlatni zalaz u Supetarskoj Dragi na Rabu.

Dragan Zec, dipl. ing. arh.

Odgovor autora članka

Ispričavam se Draganu Zecu, dipl. ing. arh., suprojektantu Osnovne škole *Ivan Zajc* u Rijeci, koja je na adresi Škurinjska cesta 7 A započela s radom na prvi dan proljeća, 21. ožujka 1983., pod nazivom *Škurinje II*. Godinu dana poslije preimenovana je u Osnovnu školu *Ivo Lola Ribar*, a 1992. dobila je sadašnji naziv – Osnovna škola Ivana Zajca. Zaista nisam mogao pretpostaviti, jer nisam Riječanin, da na Škurinjama postoje dvije osnovne škole, ali to je ipak točno. Zaveo me je podatak na web-stranici Osnovne škole Škurinje gdje se spominje neka dogradnja 1980. (to sam i napisao). Ipak da je u izvornom članku napisano kako se radi o potpuno novoj školi, do ove neugodne zabune ne bi došlo.

Još se jednom ispričavam arhitektu Draganu Zecu i želim mu puno uspjeha u radu. Uz ispravak prilažem i sliku Osnovne škole *Ivan Zajc* u Rijeci.

Branko Nadilo



Zgrada Osnovne škole *Ivan Zajc* na Škurinjama u Rijeci